

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetésre
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
□□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

A sárosi művészi sorsjáték ünnepélyes megnyitása. ::

Elmondjuk-e még egyszer megyénk sorssújtotta népét segítő sorsjáték történetét? Elmeséljük-e újra, kiknek termékeny lelkében fogant a gondolat, a művészi szép varázsával szólni a csengő érchez, kiknek áldozatkészsége hozta életre, kik építették meg puha fészkét és kik vették szárnyukra, hogy eljusson hazánk még oly távoli rejtekébe is? Színtelen, esetlen szavunkkal adjunk-e hangot a mély hálaérzetnek, mely betölti minden sárosi szívét a páratlan jótékonyágnak láttára, mely szemünk előtt napról-napra újra megismétlődik? És a boldog reménységnek, mely büszke örömeinkben tör elő lelkünkéből, amikor elkalandozik képzeletünk oda, ahol a jövő új, szebb, virágosabb völgyei között halljuk újra gagyogni kis honpolgárainkat, érezzük egyszerű őszinteségében sárosi népünk hálás, hú ragaszkodását a magyar hazához, s látjuk az irtó pusztítás romjain újraépülni a magyar kulturát? A sárosi művészi sorsjáték ünnepélyes megnyitásán történtek oly sokkal szebben beszélnek mind erről, hogy mi elhallgatunk. Beszéljen a kép, melynek mi csak keretét gyaluljuk.

A Szépművészeti Múzeum oszlopcsarnoka, melyben Szlányi Lajos mester finom érzékét dicsérően vannak az értékesnél értékesebb képek elrendezve s melyek ottléte a magyar művészvilág fejedelmi áldozatkészségén kívül elsősorban Szmrecsányi Miklósnak, a végrehajtó-bizottság elnökének s a Képzőművészeti Társulat fáradhatatlan titkárának, Lesskó Jánosnak köszönhető, a főváros előkelő társadalmának színe-javával telt meg. Természetesen ott vannak a fővárosba szakadt sárosiak csaknem valamennyien. Egy egész megye a közös sors kötelékével egymáshoz fűzve, mint kis sziget a nagy metropolis tengerében. Mindenfelé csak dicséret hallik, minden szem gyönyörködik; de mintha a művészi szépben való gyönyörködés hullámai valami szokatlan terhet emelnének-súlyesztenének hátukon. Visszaröppen a lélek az elmúlt tél dermedt éjszakáiba, oda a sárosi hazába... A hegyek és völgyek megfagyott hótakarója csodálatosképen piroslik — s az nem a lenyugvó nap pírja; a megilletődés fölkeresi a vadregényes fenyvesek csönd-

jét: valami bűg, valami zűg és mély sóhaj kél nyomában — ez nem az erdők panasza; érces, szilaj hang süvít a távolból, mely a megfagyott légben is utat tör magának s visszaverődik messzi bérceken — pedig a szélvihar aluszik; és amott a távolban tűzvörös az égbolt: minő karaván siet a befelé vivő úton s nincs férfi közöttük, csak asszony és ruhátlan gyermek? — nem, ezeket nem a felkelő nap viszi dolgukra, hisz a hold épp hogy virrasztani jött az alvók mellé... S a bűgás, a szilaj láрма és a sóhajok megint fülünkbe lopóznak: óh jaj, mi rémes éjszakák ezek!... De mintha engedne a fagy és múlna a vihar; mintha megoldadna a pirossal festett hó, a bűgás elülne és a sóhaj is elhalna; és múlik a sötét éj is, pitymallik már! Ott, ott a hegyek mögött villogó glóriával tör elő a nap tűztaraja — s megzendül az ég, amikor a bércek ormán győzelmi riadóval feltűnnek a mi vörösapkásaink...

De hová is ragadt képzeletünk? Hisz azon a tájon a mult ma romokban hever. Oda ma a béke nyugalma szeretne visszatérni, de kóvályog a magasban, mert nincs hajlék, ahová beryülne.

Lesz! A jótékonyág, a hazafias kötelességérzet építeni fog! Hisz ezt a célt szolgálja a művészi sorsjáték is. Nézzük meg a társadalom munkáját, nézzük, hogy legjobbaink mint álltak szolgálatába a segítő-akciónak. A háborús jótékonyág lelkes első szolgálója, Augusztia főhercegasszony is eljött a kiállításra. A távollevő József főherceg képviseletében gróf Tisza István miniszterelnök és dr. Berzeviczy Albert, a nagybizottság elnöke fogadják, s a terembe lépő főhercegasszonyt néma, alázatos tisztelet köszönti, míg Berzeviczy Albert ajkai nem nyílnak szólásra, hogy a sorsjáték rendezősege és a hálás Sáros megye részéről szóval is köszöntse a magas vendéget. Így szólt:

„Fenséges Főhercegasszony!
Nagyméltóságú Miniszterelnök úr!

Az oroszok betörése által sújtott sárosi népet segítő bizottság első szava, melyet Fenségedhez és Nagyméltóságodhoz intéz, a mély hála azért, hogy Fenséges Asszonyunk ép úgy, mint a harctéren hazánkat dicsően védelmező férje Ófensége, a művészetek iránti nemes szeretetüknél és a háború sanyarúságainak enyhítése körüli jótévő buzgalmuknál

fogva e kiállításnak védőségét e fogadni s ennek e megnyitó ünnepélyen kifejezést adni méltóztattak.

Az ily magas védőség alá helyezett kiállítás a magyar művészek nemes áldozatkészségének műve, kik itt munkájukat a sorsüldözöttök, a szenvedők felségítésének szolgálatába állították. Ami az itt látható műalkotásokból rendezett nagy sorsjáték útján az orosz betörések által legsúlyosabban károsodott északi megyénk sok szenvedés közt hitéhez, hazájához hű maradt lakossága javára be fog gyűlni, azért minden dicséret, minden áldás a magyar művészekre száll.

E kiállítást művészi szempontból különösen érdekessé teszi az, hogy benne a jótékonyág jegyében a legkülönbözőbb irányok, egyéniségek és korszakok is találkoznak. Mondhatni összes élő s számos elhunyt művésznünk képviselve van itt, még a harctéren s az ellenséges külföldön levők is; ezektől, úgy mint legtöbb elhunyt művésznunktől hozzátartozóik s néhány nemeskeblű műbarát hoztak adományokat.

A sajtó, a maga hatalmas szavával, az újabb keletű, az egész felvidék károsult helyeinek újranelépítésére alakult mozgalom a maga messze szétterjedő karjaival a jótékonyág itt szóban forgó terén kétségkívül anyagilag sokkal nagyobb eredményt érhet s ért el máris, mint aminőt e kiállítástól, illetőleg művészi sorsjátéktól várhatunk. De ennek megvan az a különös értéke, becse, zománca, hogy csak a magyar művészet hozta létre, s hogy mintegy művészi megdicsőítése annak az örökké emlékezetes ténynek, mely valóra váltotta a költő óhaját, midőn szövetségeseitől hősiesen támogattott hazánk:

„Hű egyezség tartván össze fiai
Im leküzde éjszak rémes árnyait!”

A Kárpátok hegysége, amelynek lakói számára gyűjt segélyt ez a mi vállalkozásunk, háromszorosan lesz immár szent fogalom a magyar nemzet érzelme- és gondolatvilágában. Szent először, mert a honalapító Árpád lépte át és avatta föl országát védfalául; szent lett másodsor, mert adáz ellenségtől vérünkkel vívtuk vissza, és szent lesz harmadszor, ha lejtőin és völgyeiben a magyar társadalom áldozatkészségéből fog az élet, a munka újra kizsendülni.

Hódolattal kérem cs. és kir. Fenségedet, kérem Nagyméltóságodat, méltóztassék kiállításunk megnyitására a kegyes engedélyt megadni."

Nincs, aki jobban megértetné Sáros nagy baját, mint Berzeviczy Albert, mert nincs, aki szavával és szellemével oly közel tudna férközni mások szívéhez, mint ő. Borongós, érces és mégis gyöngéd hangja nemes szívének legmélyéből tör elő. Abból a szívből, amely csordultig telve van a szülőmgyéhez való ragaszkodás meghatározó érzelmeivel. Egy darab sárosi föld mintha megszólalna: a hegyoldalban csörgedező patak, mely virágos völgybe fut alá és elcsöndesül; az erdő, melyben a csalógány dalol, mely lágyan suttag és komoran zúg s az alkony közeledtekor visszafojtott lélekzettel lesi a vándor lépteit; a mező fűszálainak rezgése és a jövő-menő, tarka virágokon repkedő méhek döngése; a termő búzatablák méltóságteljes ringása, melyeknek nehéz terhén a pacsirta dala könnyít; az ébredő falu mozgása, a lányok dudolása és a távolban elhaló kolomp és pástordal, mind-mind megcsöndül nyelvén. És mégis valami szokatlan árnyalat tette ezúttal komorrá. Mintha a nehéz idők s a sok szenvedés sóhaja árnyékként kísért volna minden hangját: ott rezgett hangjában szülőföldje károsult népének panaszszava.

Ezt a panaszszót meghallja a magyar társadalom, melynek első képviselője, Tisza István gróf a főhercegasszony és távollévő főherceg nevében válaszolt a felhívásra.

„Az egész magyar nemzet lelke — így szól — együtt van, szíve együtt dobog mindazokkal, akik kiveszik részüket ennek a háborúnak veszélyeiből, fáradaimaiból,

küzdelseiből és szenvedéseiből. Az egész magyar nemzet lelke ott örködött a Kárpátok szorosaiban és meleg szeretettel fordul most azok felé, akik az ott lefolyt véres harcoknak szintén áldozatai. Megmozdult az egész nemzet jótekonysága, segítő keze, hogy felépülni segítse mindazt, amit ez ádáz harc lerombolt északkeleti Magyarország kies vidékeiből. Csak természetes, hogy ebből a munkából részt kér magának a magyar művészet is. A művészet a szépet szolgálja, csakis a szépet és önmagáért a szépet. A szép kultusza, a szép megvalósítása öncél, amely nem ismerhet melléktekinteteket. De az, aki a szép szolgálatának szentelte életét, az emberi lélek legnemesebb rugóinak egyikét mozgatja meg; csak természetes, hogy annak lelke fogékonyabb az emberi lélek más nemes érzelmei: a hazaszeretet, a jótekonyság szent érzelmei iránt. Amidőn ő császári és királyi fenségének, védnökünknek üdvözlését és elismerését tolmácsolnám hazai művészgárdánk áldozatkész szeretetének, jótekonny jöszívének ezen újabb megnyilatkozásáért, a kiállítást védnökünk nevében megnyitottnak nyilvánítom."

A nyugalom és a komoly egyszerűség, mellyel szólt, méltóan hozzásimult az ünnepélyes helyzethez. A közönség leste szavait és mint a bölcs beszédét, oly áhítattal zárta magába.

A főhercegasszony az elnök kalauzolás mellett végignézte az egész kiállítást és csak hosszú ottidőzés után hagyta el, amely a sorssújtotta Sárosmegyének új dicsőségét fogja megteremteni.

Minden magyar ember adjon kölcsönt, ha a haza kér!

TÁRCA.

Életbölcselet és szerelem.

Irtá: Hódinka Tivadar.

Éltem már annyit, hogy tudjam, mi az élet. Tréfa, semmi más. Nem tartok róla egyebet. Igaz, bús-borongón gyakran elgondolom: Ily gonosz tréfája csak az ördögnek lehet.

Szüless, hogy meghalhass. Ha e céltalan cél Nem tréfa, akkor célt az a vigasz sem talál, Hogy amily halálos-halandó az élet, Oly örökéletűn halhatatlan a halál.

Ó, mily gonosz, ó, mily csúf tréfa az élet!

Véges határok közt, a távlat tükrében Fűrdek minden kép. Ám, mert a nézőpont annyi, Amennyi a néző: minden mérték hamis, Minden szabály sánta, és minden érv — *alanyi*.

A feltétlen s örök szónál gögősebbre, Még nem nyílt emberszáj. Hazugság az is, ez is. S ha nem ember, hanem olymp-lakó ajkát Hagyja el e két szó, akkor is csak *auxesis*, Amely költőre és nem bölcselőre vár, Mert hajh, Chronos, az egyedül feltétlen s örök, Nem egy istennek a halálát látta már.

A nihil sejtelmé felkelté az ember Rabló-öszönét. Ha mi sem feltétlen s örök, — Elmélkedett Homo — ha Olympos sem az, Új istenekért, ha kell, az egekbe török...

Az égi zsákmány, az *eszmény*, bizony, szerény, Nem érzékelhető, vagy ha testet ölt, mint a *szép*, Húrrá zsugorodik az *izlés* hangszerén.

A jó?

Ha semmi más, csak jó, Oly gazdátlan hajó, Amely sohasem ér révet, Mert vagy zátonyra fut, Vagy a *rossz* vizére téved. S mivel a jót jóvá nem a *szándék*, hanem A *hatás* érleli, az is könnyen meglehet, Hogy könyörületem aranyán a koldus, Számomra vásárol egy jó erős kötelet.

A nagy csak addig nagy, amíg jó a *nagyobb*, De — feltéve, hogy a mérték véges, emberi — Nincs olyan *legnagyobb*, aki egy koporsó Pár deszkafalába fejét bele nem veri.

A *nemes* fogalma még nem jelentett csődöt, De vigyázatlanul pólyába hímzett Koronája, hogy, hogy nem, kissé — elfenődött.

Az *igazságot*, a kárvalotton kívül, Ma már csak a költő s a bölcselő keresi. A bíró jól tudja, hogy az igazságnak Nem egy, kettő az arca: *al-* és *felperesi*.

Az *erkölcs* ruháját férfi-kezek szabták, Oly szűkre a nőnek, hogy csak elesnie lehet, Felkelnie nem, és ha Rómába készül, A szent városba is csak *férje* karján mehet.

Egy negyedév közigazgatása.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn, okt. 25-ikén tartja rendes őszi közgyűlést, amelyen tárgyalás alá kerül érdemes alispánunknak, *Tahy József*nek az elmúlt negyedév közigazgatási állapotát híven visszatükröző jelentése.

A jelentésben meleg szavakkal emlékszik meg törvényhatósági bizottságunk három halottjáról: *Bánó Miklósról*, dr. *Moskovics Ignác*ról és *Török Ferenc*ről.

Majd az oroszduíta vidék rekonstrukciójáról beszél.

Rekonstrukció.

Az oroszduíta vidékek föllendítésére megindult s legutóbbi jelentésében vázolt mozgalom igen nagyarányúvá lett, mert az elpusztult vidék népének sorsa az ország egész lakosságának oly részvételével s áldozatkészségével találkozik, s megérdemli, hogy a mi nemes magyar közönségünket minden időkre még erősebben zárjuk szíveinkbe, mint tettük volt ekkoráig. Különösen ki kell emelnie a színmagyarajkú törvényhatóságoknak lakosságát, a mely jóságának, szeretetének s lovagias gondolkodásának ismét páratlanul fényes tanújelét adta. Örvendetes e jelenség nemcsak a kiváló anyagi erőért, a melyet akciónk segítségére hoz, de főleg azért is, mert újabb elválaszthatlan és szétörhetetlen kapcsolatot létesít közöttük s nem magyar nyelvű népünk között, melynek látnia kell azt, hogy szenvedéseiben, bajaiban nem azok sietnek támogatására, akik a béke idejében a gyűlölet és elégedetlenség mérget akarták beléje csepegtetni, de az ő segítségét csak azokban találhatja, akik között és közöttük az évezredes szent kapcsolat a nyelvi hasonlóságnál sokszorta erősebb, szilárdabb és az élet minden próbáját kiálló kapcsolatot létesített.

Hozzája intézett átirattal Debreczen város egy sárosvármegyei község építését vállalta magára; ugyancsak ezt tette Hevesvármegye, mely áldozatkészségét vármegyének kiváló fiának, *Szmezsányi Lajos* egri érsek úr öngyerméltóságának nevével kötötte össze; Nógrád vármegye közönsége, amely körülbelül száz-ezer koronát akar a kiválasztandó községének javára juttatni s állategészségügyi alapszól 30,000 korona erejéig hasonállatokkal is ellátja azt. Újabban Gömörvármegye indított egy község fölépítésére nagyszabású akciót, míg Eger városa 1000-koronás, Szepesbela városa 250-koronás, Selmec- és Béalábánya

A halhatatlanság?

A halál holt szövegéhez írt Élettéljes zene. (A két közel rokon: *Életvágy* és *Halálfélelem*, Testvérin osztozik a — *szerzői jogon*.)

Istent, istennek a hívő látja csupán, Ámbár hívők, hiszem, lennének feles-elegen, Ha a mennyel-kacér, szép lányt, a *hitet*, Akarmunk kellene csak, hogy a *mienk* legyen. S vajjon *akarni*: tudunk? Igen, amíg a *szándék* lejtőjén Lefelé visz az utunk.

S talán, mégsem tréfa az élet. Inkább vásár. A *látzatok* nagyvására, Hol, mert mindennek van *ára*, S minek sincs *értéke*: *illuziókon* élünk, A *valóság* rovására.

«Hagyd e bús éneket!
Ha minden semmi:
Mi vagyok én neked?»

Hallom hangodat.
A hang bársonya
Lágyan simogat.

Hallom hangodat, a legédesebb zenét,
Pedig körültem csak a csend csókolgatja
Némán, hangtalanul, az éj álmos szemét,

«Hagyd e bús éneket!
Ha minden semmi:
Mi vagyok én neked?»

város 200-kor
község 2000-ko
nyairól értesít

Végre ki ké
törvényhatóság
tóságait, város
szabású és szer
halmozták el a
károsultjainkat.

Ugyancsak r
mozták el kár
egyének is. K
nyug. alispánja,
sugallatát, egés
sultjaink segély
25,000-koronás
Zborónak, *Haja*
Izidor gyomai
tett, hogy az or
tatványsükségle
10,000 kor. érté
kezett ezenfelül
mány, amelyeke
retné is, jelentés

Nem hagyha
a költői lélekre
melyet Hevesvá
között indított A
s amelynek célj
vában sárosvár
magyar iskolát
népiskoláinak m
állítsa föl.

Be kell szám
ról is, amelyet a
segítésére alakul
zoitságok karölt
erélylyel és ügy
ság, amelynek
Károly v. b. t. t.,
elnöke áll, igen
kát fejt ki, amely
ményeket ért el.
szabású munkát
v. b. t. t. öngymé
s egyedül a sáro
vára működő or
évi október hó
fővárosban azt a
anyagot, amelyet
keretében valósz
ban fognak kisor
vékenységért, am
sújtotta lakosság
gyönyörű művész
ország művészgár
nális hazafias bu

Arcodnak is lát
Rajzát. Nem ró
Rajt' a finom é
Bájbán egyesül,
A csodás rajzor
Nyílt, beszédes a
Bronz-vörösbe c
Alakod sem szo
A Charisok és
E szépitő kéztő
Maga Aphrodite

Hogy mi vagy
Ím halljad ének

Te vag
Jó, igaz
Amit sz
Oly sóv
Te vag
Te vag
A lét t
Tebenn

Te vag
Te, az
Ez a sz
Az én

És, furcsa, nem

Az a legfőbb esz
Az *Isten*, aki, h
Liliumruhába: lá

város 200-koronás és Zsámbék pestvármegyei község 2000-koronás nagyobbzasabású adományokról értesítettek.

Végre ki kell emelnie kedves szomszéd-törvényhatóságunknak, Szepesvármegyének hatóságait, városait és lakosságát, a kik nagyszabású és szerető szívvvel adott adományokkal halmozták el a vármegye minden részéből károsultjainkat.

Ugyancsak nagyszabású adományokkal halmozták el károsultjainkat nagylelkű magán-egyének is. *Kovács Gyula*, Hajdúvármegye nyug. alispánja, követve nagy magyar lelkének sugallatát, egész vagyonát ajánlotta fel károsultjaink segélyezésére. *Gr. Széchenyi Aladár* 25,000-koronás fejedelmi adományt juttatott Zborónak, *Hajós Emil* 200 koronát, míg *Kner Izidor* gyomai nyomdatulajdonos arról értesített, hogy az oroszduíta községek első nyomtatványszükségletének fedezését — összesen 10,000 kor. értékben — magára vállalja. Beérkezett ezenfelül számtalan kisebb-nagyobb adomány, amelyeket fölemlíteni, bármennyire szeretné is, jelentése terjedelme nem engedi meg.

Nem hagyhatja azonban említés nélkül azt a költői lélekre valló gyönyörű szép akciót, a melyet Hevesvármegyének iskolás-gyermekei között indított *Alpári Lajos* ottani tanfelügyelő s amelynek célja, hogy Hevesvármegye falvában sárosvármegyei testvéreik részére a magyar iskolát és kiseddóvót Hevesvármegye népiszkoláinak magyarajkú zsenge tanulósege állítsa föl.

Be kell számolnia továbbá arról az akcióról is, amelyet az oroszok sújtotta vidékek fölsegítésére alakult országos és vármegyei bizottságok karöltve folytatnak ugyancsak nagy erélyvel és ügyszeretettel. Az országos bizottság, amelynek élén gróf *Khuen-Héderváry Károly* v. b. t. t., Magyarország volt miniszterelnöke áll, igen nagyértékű és -terjedelmű munkát fejt ki, amely már eddig is rendkívüli eredményeket ért el. Ugyancsak lelkes és nagyszabású munkát fejt ki a dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. önmagmáltóságának vezetése alatt álló s egyedül a sárosvármegyei sorsújtottak javára működő országos bizottság is, amely f. évi október hó 16-ikán tette közszemlére a fővárosban azt a rendkívül értékes művészi anyagot, amelyet országos művészi sorsjáték keretében valószínűen a jövő év január havában fognak kisorsolni. Ugy a fáradhatlan tevékenységért, amelyet ez a bizottság a sorsújtotta lakosságunk érdekében kifejt, mint a gyönyörű művészi anyagért, amelyet Magyarország művészgárdája a nemes célra tradicionális hazafias buzgalommal és önzetlenséggel

Arcodnak is látom már nemes vonalú
Rajzát. Nem római a rajz. Inkább hellén.
Rajt' a finom és a gyöngéd épp oly szelid
Bájbán egyesül, mint a rózsza levelén.
A csodás rajzon, mely isten-kézből ered,
Nyílt, beszédes a szem, zárt, hallgatag a száj,
Bronz-vörösbe csillan a szőke hajkeret.
Alakod sem szorul segítő kezére
A Charisok és Gráciáknak, pedig
E szépítő kéztől egyetlen istennő,
Maga Aphrodite sem idegenkedik.

Hogy mi vagy énnekem?
Ím halljad énekem:

Te vagy mindaz a szép,
Jó, igaz és nemes,
Amit szomjú lelkem
Oly sóvárgón keres.

Te vagy az életem,
Te vagy a halálom,
A lét tükörét fejtve,
Tebenned találok.

Te vagy az én hitem,
Te, az én vallásom,
Ez a szó: «szerelek»,
Az én hitvallásom.

És, furcsa, nem egyszer gondoltam már,
[hogy te vagy
Az a legfőbb eszmény az eszmények között,
Az Isten, aki, hogy földi szemmel is lássam,
Liliomruhába: lánytestbe öltözött.

felajánlott, leghálásabb és legmélyebb köszönetünk illeti meg őket s kéri a vármegye közönségét, hogy ezt külsőleg is kifejezésre juttassa.

Míg e bizottságok az anyagi erőt szerzik meg arra, hogy oroszduíta vidékünkön a nyomornak és szenvedésnek végső maradványai is eltűnlessenek, sőt az virágzóbb legyen, mint valaha volt, magát a helyreállítás akcióját a magyar állam végzi, fáradhatlan és valóban emberfeletti munkát végző főispánunknak útján és vezetésével.

Dacára a rendkívüli nehézségeknek, melyek a tevékenység elé minduntalan tornyosulnak, az máris igen jelentékeny eredményekről számolhat be. Az év végéig mintegy 200 ház jöttet alá, nem számítva azokat a hajlékokat, a melyeket maguk a károsultak saját erejükből vagy az akciótól részesült anyag-segítséggel építettek föl, illetve állítottak helyre. A többi károsultak is azonban ideiglenes hajlékokban várhatják majd be a tavaszi időt, amikor újabb erővel fog megindulni s Isten segítségével be is végződni. Az akció azonfelül minden irányban kiterjedő tevékenységet fejt ki az iránt, hogy a lakosság, amely részben a tavaszi munkákat sem végezhetette el, a legszükségesebbekkel elláttassék. Az akció gazdasági részén, ú. m. vetőmagvaknak, haszonállatoknak s gazdasági eszközöknek kiosztásán kívül, amely tekintetben főleg a m. kir. földmívelésügyi minisztérium eperjesi kirendeltsége buzgólkodik, a kormány figyelme arra is kiterjedt, hogy a közterhek, amelyeket megfelelő anyagi erő híján az elpusztult lakosság nem fedezhetett, pótoltsanak, s az állami és helyi élet folytonossága a lehetőséghez képest ne bénuljon meg. Föl kell itt elsősorban említenem azt a minket talán legközelebről érdeklő körülményt, hogy a belügyminiszter az elpusztult községek közegészségügyi és községi közigazgatási költségeit, amelyek a nyomorba jutott nép jelenlegi anyagi helyzete mellett a községi háztartásokból fedezetet nem nyerhetnek, állami segítségképpen magára vállalta.

E tekintetben a szükséges eljárás folyamatban van.

Ugyancsak fontos a járási és körjegyzőségi épületek újjáépítése, illetve helyreállítása, valamint az elpusztult berendezéseknek, felszereléseknek, nyomtatványoknak stb. pótlása is. A helyreállítási munka ezen fontos oldalának elvégzése részben máris megtörtént, részben a legközelebbi jövő feladata lesz. Hálával kell itt megemlékeznie az akció egész vezetőségéről, elsősorban *Szinyei Merse István* főispánról, *Téglás Károly* miniszteri tanácsos és *Szepesházy Imre* országgyűlési képviselőkről, akik a tevékenység sikerét mindenre kiterjedő figyelemmel s páratlan ügybuzgalommal és szeretettel vezetik és irányítják, méltán kiérdemelve nemcsak a károsult lakosságnak, de az egész vármegyének háláját és köszönetét.

Hadbavonultak segélyezése.

A katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak, valamint a rokkantoknak s a hősi halált haltak özvegyeinek és árváinak segélyezése immár vármegyeszerte a társadalom teljes összeműködésével és támogatásával történik, úgy hogy tudatos méltánytalanság ma aligha történhetik. Különösen értékes tevékenységet fejtenek ki a városoké, illetve körjegyzőségenként megalakult helyi segélyző-bizottságok, amelyek minden konkrét esetben valóságos környezettanulmányt végeznek, s így talán sikerülni fog a szövevényes rendelkezések tömkelegében is legalább megközelítenünk azt, hogy az államkincstár jogos érdekei megóvása mellett a hadbavonultak hozzátartozói is mentve legyenek a nélkülözésektől. A vármegyei központi segélyző-bizottság pedig, mely a vármegyházán állandóan működik, a legpontosabban megvizsgál minden hozzája intézett szóbeli vagy írásbeli panaszt s a körülményeket pontosan figyelembe véve, társadalmi segélyeket juttat olyanoknak, akik állami segélyben a törvény, illetve miniszteri rendletek alapján nem részesülhetnek, de rendkívüli viszonyaik folytán mégis nyomorba jutnak. Azonfelül külön-külön foglalkozik minden egyes rokkant, valamint hátrahagyott család körülményeivel s eseti segélyek adása, támogatás, szükséges segédzserszámok kieszközlése stb. útján odatörekszik, hogy helyzetük a lehetőséghez képest javuljon. F. évi szept. 29-ikéig 7923 koronát utalványozott ki a központi bi-

zottság társadalmi segélyekben 10-50-koronás összegekben. Ezen összegekből azonban körülbelül 1000 korona csupán előlegként adatott s fokozatosan visszatérül.

Idejekorán megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a 3-ik hadikölcsön is oly szép eredményre vezessen vármegyéinkben, mint az első kettő. A 3-ik kölcsön sikere úgy hadviselési szempontból, mint nemzeti tekintélyünk emelése szempontból igen nagy fontosságú s azért nem kételkedik, hogy úgy értelmiségünk, mint népünk munkával, reábeszéléssel s jegyzéssel egyaránt elő fogja mozdítani nagy nemzeti ügyünknek sikerét. Reményét fokozza az a körülmény, hogy a harctéri helyzet — hál' Istennek — annyira kedvező, hogy bizonyára azok is jegyeznek majd, akik az előző hadikölcsönök jegyzésétől talán túlzott óvatosságból tartózkodtak.

Cirillbetűk kiküszöbölése az elemi iskolákból.

Dr. *Novák István* eperjesi gör. kath. püspök az egyházmegyei magyar tannyelvű iskolákban megszüntette a cirill írásnak tanítását. Ezen a jövő szempontjából nagyon fontos s a magyar nemzeti érdekek tekintetében rendkívül áldásos intézkedést szükségesnek tartja a vármegye közönségének is tudomására hozni s egyúttal kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy a püspököt ez alkalomból a legmelegben üdvözölje.

Élelmezés biztosítása.

Sajnos és közismert tény, hogy az élelmickek drágulása — mint arra már előző jelentésében is rámutatott — immár oly halatlan arányokat ölt, hogy közönségünk fogyasztó része azt elviselni csak nagy nélkülözések árán képes. Ezen baj ugyan a háború következménye, sajnos azonban, nagy mértékben növeli azt az üzerek bűnös és lelketlen tevékenysége is. A maga részéről az elsőfokú hatóságok útján igyekezett mindent megtenni, hogy a visszaélések megszűnjenek, sajnos, a baj országos jellegű s így a közigazgatási hatóságok ebbeli törekvése a kívánt sikert nem biztosíthatja. Ez okból feliratilag azon kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy a közszükségleti cikkek legmagasabb árait országosan rendezze, egyben a nélkülözhető készleteknek a közfogyasztás céljaira leendő rekvirálását elrendelje.

Itt jelenti be azt is, hogy eleget téve a törvényhatósági bizottság mult közgyűlésén kapott általános megbízásnak, a lisztellátásra nézve a szerződést a Nagysárosi Múmalommal kötötte meg.

A közigazgatás menete.

A közigazgatás menete és vezetése az elmúlt negyedévben is zavartalan volt és fennakadást nem szenvedett. A létszámukban jelentékenyen megfogyatkozott közigazgatási tisztviselők s a községi- és körjegyzők az elmúlt időszakban is vállvetett odaadással és lankadatlan buzgalommal igyekeztek a hadiállapot által tetemesen megszorított sok és nehéz feladataiknak megfelelni.

Népfelkelési szemlék.

A honvédelmi miniszter, miután az 1864. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időben született népfelkelésre kötelezettek felhívása megtörtént, ezeknek összeírását és bemutatászemlére való vezetését az 1915. évi II. t.-c. alapján 9000-1915. eln. számú rendeletével elrendelte. Az összeírások kellő időben megtörténtek s a bemutatászemlék augusztus 23-ikától szeptember 25-ikéig tejedő időközben megtartattak.

Tűzesetek.

Az elmúlt időszakban 11 községben 12 tűzeset fordult elő.

Közegészségügy.

A közegészségügyi állapot a törvényhatóság területén az elmúlt évnegyedben kedvező volt ugyan és az előző évnegyedhez viszonyítva nem változott, de kedvezőtlen volt úgy, mint az előző negyedben, mert a születések nagymértvű csökkenése folytán a lakosság száma kisebbedett, azaz több volt az elhalálozás, mint a születés.

Előtérben állottak a légző- és emésztőszervek hurutús és lobos megbetegedései, feltűnő nagy számban kerültek megfigyelés alá a vesék különféle, legtöbnyire lobos megbetegedései és számos községben fertőző kórok is, mint hasihagymáz, vörheny és néhány községben hólyagos-himlő.

A fertőző kórok részletes kimutatását a következő számok tüntetik fel:

A roncsoló toroklob 14 esete 2 elhalálozással.

A vörheny 194 esete 48 elhalálozással.

A hasihagymáz 121 esete 11 elhalálozással.

A hólyagos-himlő 1 esete.

A vérhas 25 esete 5 elhalálozással.

A járványos agy-gerincagyhártyalob 1 halál kimenetelű esete Eperjesen katonánál.

A bárányhimlő 1 esete és a hökhurut 4 esete.

A fertőző kórok terjedésének megállítására a kellő intézkedések megtételtek; hogy a vörheny-betegségnél a halálzási arány olyan magas, részint abban leli magyarázatát, hogy a járvány sokhelyütt súlyos lefolyású volt, de részint onnét ered, hogy a megbetegültek egy része bejelentve nem lett és a megbetegültek száma jóval nagyobb volt, mint a mennyi ki lett mutatva, a halálesetek száma ellenben hiány nélkül lett feltüntetve.

Örömmel jelenti, hogy az ázsiai kolera-betegség, mely mult év szeptember hóban fellépett, ez évben teljesen megszűnt, és hogy május óta, amikor még egy szórványos kolera-eset előfordult, újabb megbetegedés nem észleltetett, jóllehet a szomszédmegyékben, úgymint Szepes-, Abauj-Torna- és Zemplénvármegyékben számos kolera-betegségi eset fordult elő.

A védhimlőoltási művelet a vármegye területén befejeztetett, a felsővízközi, héthársi és zborói oltókörökben elkésztetten bár, de minden fennakadás nélkül.

Népesedés.

A törvényhatóság területén az év első felében kötött 127 házasság, köztük 21 vegyes, a mult év hasonló szakában kötött 917 házasság, ebben az évben tehát 790-el kevesebb; élve született 2154 és halva 31 gyermek, mult évben 3197 és halva 50, tehát 1043-al kevesebb, és meghalt hét éven aluli 953, és hét évnél idősebb 1260, összesen 2213 egyén, mult évben 694 hét éven aluli és 1195 hét évnél idősebb, összesen 1889, tehát 324-el több; a természetes szaporodás volt minus (-) 59, azaz ötvenkilenc gyermekkel kevesebb született, mint a hány egyén meghalt, míg a mult év első felében a születések száma 1308-al nagyobb volt, mint a haláleseteké.

Százalékokban kifejezve esett ezer emberre az egész évre kiszámítva 1.4 házasság, 1914-ben 8.4, 25.0 születés, 1914-ben 37.0 és 25.7 halálozás, 1914-ben 21.9; a szaporodás minus (-) 0.7, 1914-ben 15.1.

Hasonló szomorú viszonyok uralkodtak egész Magyarországon, mert az év első felében 33,630 házasság kötött, 1914-ben pedig 109,936, tehát több mint 70,000-el kevesebb, mint a mult év hasonló szakában; élve született 301,457 gyermek és halva 6133, ellenben 1914-ben élve született 365,695 és halva 7811, a születések száma tehát az év első felében 64,238-al apadt; és elhalt hét éven aluli 123,353, hét évnél idősebb 161,829, összesen 285,182 egyén, azaz 16,275-el több születés, mint elhalálozás, míg az 1914-ben ezen időszakban elhalt hét éven aluli 105,975, hét évnél idősebb 145,825, összesen 241,800 egyén, a természetes szaporodás volt 113,895, azaz 97,620-al kisebb a népszaporodás, mint a mult év első felében.

Százalékokban kifejezve esett 1000 emberre az év első felében 3.4 házasság, 1914-ben 10.5; 28.2 születés, 1914-ben 34.4; 30.4 halálozás, 1914-ben 23.7; és 1.5 szaporodás, 1914-ben 1.7.

Legkedvezőtlenebbek voltak az egészségügyi viszonyok a folyó évben május és június hónapokban, mert május hóban 5099 emberrel több halt el, mint a mennyi született, azaz a népszaporodás volt minus (-) 2.7 és júniusban 5850-el több volt a halálozás, mint születés, a szaporodás volt minus (-) 2.3.

Csakis Árva (1.0), Bihar (1.0), Trencsén (6.3), Máramaros (4.7), Szatmár (2.0), Csanád (1.7), Fogaras (16.0), Szolnokdoboka (1.5) vármegyékben és Selmeczbánya sz. kir. városban (0.8) volt valamivel nagyobb a születések száma, mint a haláleseteké, míg az ország többi részén mindenütt nagyobb volt a halálesetek száma, mint a születéseké.

Állategészségügy.

Az állategészségügyi állapot a megelőző évnegyedhez képest a ragadó szájl- és körömfájás terjedése folytán kedvezőtlenebb, mert míg az előző évnegyedben az állati fertőző-betegségek 24 községben, addig a lefolyt évnegyedben már 45 községben uralkodtak.

Mezőgazdaság.

Az időjárás — a megelőző évnegyed időjárásához hasonlóan — változékony, hűvös és a vármegye legnagyobb részében túlságosan csapadékdús volt. A többnyire borult és többé-kevésbé esős idő szeptember hó első felében fordult szárazabbra és derültebbre, amikor is a hőmérséklet normális magasságra emelkedett. Ez a javulás azonban nem tartott sokáig, mert már a hó közepén túl esőre változott az idő, a hőmérséklet pedig a gyakori esők nyomán újból szokatlanul alacsonyra süllyedt s a rövid ideig tartó mérsékelt meleget állandó hűvös idő váltotta fel.

A gyakori esőzések az összes mezei munkálatok gyors végzését igen megnehezítették, sőt többhelyütt hosszabb-rövidebb időre meg is akasztották. Különösen hátrányos volt az időjárás a gabonaneműek betakarítására és cséplésére, mely munkálatok a rendesen lassabban haladnak. A learatott gabonaneműeknek egy része szeptember végén is keresztelben kint feküdt a tarlókon s a termésnek ez az a része, amely leginkább károsodott, mert főleg a nedves talajon fekvő alsó és az esőzésnek legjobban kitétt felső kévékben levő magvak nagy része kicsírázott. Hogy azonban a kicsírázásból származó károsodás mily mérvű, az ezidőszert még nem állapítható meg. Igen sok függ e tekintetben attól, hogy milyen lesz a legközelebbi hetek időjárása, mert ha a még kintlevő keresztel jól kiszáradhatnak s a cséplés akadálytalanul, gyorsan elvégezhető lesz, a termés kintrekedt részének ebből származó csökkenése az egész terménymennyiséghez képest nem lesz nagyon jelentékeny. A termés behordott nagyobb részének cséplése a szokottnál lassabban foly. Az eredmények mennyiségileg nagyobbára megfelelnek a várakozásnak, bár nem ritkák a csalódások sem. A minőség tekintetében azonban a korábbi reményekkel szemben igen sok a panasz.

A talajelőkészítő-munkálatok: a tarló- és ugarszántások folyamatban vannak ugyan, a gyakori esőzések és helyenként az igéserő elégtelen volta miatt azonban ezen munkálatok is vissza vannak maradva. A többi gazdasági munkálatok közül a trágyahordás és -tergetés, a sarjúkaszálások, a korai burgonya kiszedése, a bab betakarítása, a kender áztatása és a kapásnövények hátralévő munkái vannak folyamatban. A gyakori eső miatt azonban ezek is lassan haladnak.

A burgonya általában jól fejlődött. Gumóképződése jó. A korai fajtákat szedik, a késői fajták levélzete és indája már száradni kezd. Terméskilátásai ezidő szerint jók, de a sok eső miatt gumói több helyen, különösen a mélyebben fekvő helyeken már rothadni kezdenek.

A rét fűnövése a csapadékos időjárás folytán mindenütt szép. A sarjú vágása sokhelyütt megkezdődött, a hozama úgy mennyiségileg, mint minőségileg megközelíti az anya-szénát, sőt néhol meg is haladja. Általában jó termésre van kilátás. A legelők mindenütt szépek és bő táplálékot nyújtanak a jószágoknak. A gyümölcs-termés közepes. Az őszi-vetőmagvak, állatok és gazdasági eszközök beszerzését az eperjesi miniszteri kirendeltség közvetítette, és pedig:

1. vetőmagvakban:

183,430 kor. értékben	4563 q őszi búzát,
284,540 " " "	9609 " " rozstot;
2. élelmezési célokra:

57,800 kor. értékben	1700 " tengerit,
5930 " " "	800 " burgonyát;
3. állattenyésztési célokra:

153,895 kor. értékben	175 db tehenet, üszőt,
10,000 " " "	4000 " baromfit, végül
4. a tönkrement mezőgazdasági gépek és eszközök pótlására 22,977 kor. 40 fill. értékben 1356 drb különféle gépet és eszközt szerzett be és felsoroltakból a vetőmagvakat és élelmezési szereket 20-30% kedvezményes ár mellett, a teheneket és üszöket átlagosan 50% kedvezmény mellett, a baromfiakat és gazdasági gépeket s eszközöket pedig teljesen ingyen osztotta ki.

Midőn még megjegyzi, hogy a kiosztott vetőmagmennyiség mintegy kétharmadrészben a bártfai, felsővízközi és giráltyi járások lakossága között osztott ki és a bejelentett minden ebbeli igény kielégítést nyert, egyben jelenti, hogy az élelmezési célokra kiosztott termények, a kiosztott állatok és mezőgazdasági gépek és eszközök csakis a hadviselés folytán elpusztított vidékek lakossága között lett kiosztva.

Végül jelenti, hogy még a folyó évben, és pedig a közel jövőben kiosztás alá kerül még mintegy 150 darab tehén és üsző, mintegy 800 darab süldő koca és ugyancsak tenyésztési célokra mintegy 60 darab kecske.

A harmadik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború szükségessé teszi, hogy a hadiszükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön bocsáttassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminiszter ezúttal kizárólag az első hadikölcsön címleteinek megfelelő, 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát a harmadik hadikölcsön kibocsátásánál is közvetlenül fordul a közönséghez, amint ez a legutóbb a Németbirodalomban is történt. A kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás egy hét leforgása után veszi kezdetét és 1915. okt. 18-ikától november 17-ikéig bezárólag fog megtartatni. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) 1915. okt. 30-ikáig bezárólag történő aláírás esetén: 97 kor 10 fill.,

b) 1915. okt. 30-ikát követő időben 1915. nov. 17-ikéig bezárólag történő aláírás esetén 97 kor. 40 fill.,

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módokat vétetik igénybe, úgy az 1915. október 18-ikától nov. 17-ikéig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál változatlanul 98 kor.

A harmadik hadikölcsönnél is a legkisebb jegyezhető összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszelebb néprétegek részére is lehetővé téssék.

A harmadik hadikölcsön kötvényei 1915. nov. 1-jétől kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-jén és november 1-jén lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1916. május 1-jén esedékes. Az aláírás, illetve befizetés napjától a f. é. nov. 1-jéig terjedő időre eső kamatok akként térítetnek meg, hogy a f. é. okt. 31-ike előtt eszközölt jegyzéseknél, illetve befizetéseknél a kötvények aláírási ára 30 fillérrel kisebb összegben van megállapítva, mint az ezen időpont után történő jegyzéseknél.

Az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyókamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés is meg van engedve, de ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.-cikk alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetről készpénzben, míg a többi aláírási helynél vagy készpénzben vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig az aláírási helynél a következőképp fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a

legkésőbb 1915. december 7-ikéig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a

legkésőbb 1915. december 18-ikáig,

a jegyzett

legkés

a jegyzett

legkés

Az utolsó

aláírási hely a

tőleg visszaad

A jegyzés

lapok az össz

hatók. Ily ny

levelileg is es

A befizeté

helytől pénztá

fél kívánságá

a m. kir. pé

szabad, mint

egységesen ki

fognak kicsere

pontig a vég

lesznek. A vé

illetve a fél k

ismervényekne

nézve idejekor

közöttétetni.

költségmentes

ténni, ahol a

kivánságára l

kiadattak.

A harmadi

ügy, mint az el

kamatozó kötv

lesznek és az a

nyeket az alá

zárolást öt éve

nyeri, hogy az

ben, legkésőbb

kötvényen alap

egy évre névér

mondhatja. A

felmondott kö

1-jén névérték

A harmadik

jainak úgy a

időpontja tehá

hadikölcsön zá

visszafizetésére

zárolásból kifo

terheli.

Zarolásnak

összegű jegyzé

kisebb jegyzés

A m. kir. pe

nak azt a jog

havi előzetes

egészben vagy

azonban az e

mint a másod

kötvényeinél —

nem történheti

A kamatok

a kölcsönkötvé

és a jövőben

bélyeg és illeté

A kölcsönri

rium alá nem

idő betartásáva

A betéti

más ily cégek

betétkönyvekr

tórium feloldó

eső betétek az

dékkölcsönköt

jaira csupán a

50%-a, de le

jegyzett összeg

Azok, akik

a moratórium-

kívánják igény

cégnél, illetve

közvetítésével

el van helyezv

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915. december 28-ikáig, a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916. január 8-ikáig.

Az utolsó részlet befizetése alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levéltéleg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyek a fél kívánságára 1915. december 1-jétől kezdve a m. kir. pénzügyminisztérium részéről úgy a szabad, mint a zárolt jegyzésekre vonatkozólag egységesen kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni, amennyiben eddig az időpontig a végleges kötvények kiadhatók nem lesznek. A végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervényeknek a kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzétételni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog történni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervények kiadottak.

A harmadik hadikölcsön kötvényei — épp úgy, mint az első és második hadikölcsön 6%-kal kamatozó kötvényei — zároltan is jegyezhetőek lesznek és az aláíró, aki az általa jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja és ezt a zárolást öt éven át fel nem oldatja, azt a jogot nyeri, hogy az ötévi időszak utolsó évnegyedében, legkésőbb azonban 1920. november 1-jén a kötvényen alapuló követelését, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre, felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyképp felmondott kötvényeket legkésőbb 1921. nov. 1-jén névértékben visszafizetni.

A harmadik hadikölcsön zárolt kötvénydarabjainak úgy a felmondási, mint a visszafizetési időpontja tehát teljesen egybeesik a második hadikölcsön zárolt kötvényeinek felmondására és visszafizetésére megállapított határidőkkel. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 koronát meghaladó összegű jegyzéseknél van helye, tehát itt a legkisebb jegyzés 1050 korona.

A m. kir. pénzügyminisztérium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő háromhavi előzetes felmondás mellett ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás — épp úgy, mint a második hadikölcsön 6%-kal kamatozó kötvényeinél — 1921. május 1-jét megelőző időre nem történhetik meg.

A kamatok épp úgy, mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizettetik ki.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratórium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetőek.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus 1-je előtt betétkönyvekre elhelyezett, egyébként a moratórium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsönkötvényekre történő befizetések céljaira csupán a jegyzés idejében fennálló összegük 50%-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 50%-a erejéig vehető igénybe.

Azok, akik a befizetésekre ilyen, egyébként a moratórium-feloldó rendelet alá eső betéjtüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-magyar Bank és a M. kir. Hadikölcsönpenztár a járadékkötvényeknek kezizálogul lekötése mellett, a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamattal, nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. dec. 31-ikéig maradnak érvényben. A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatlábon nyújt a náluk zálogul elfogadható érték-papírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében 1917. december 31-ikéig szintén részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után, a fél kívánságára, a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamatláb helyett, 1917. évi december 31-ikéig, évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-magyar Bank és m. kir. Hadikölcsönpenztár a fent körülírt módokat mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadikölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek visszafizetésére évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917. december 31-ikéig marad érvényben.

Az aláírók kívánságára a járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá a Bosznia és Herzegovina területén levő fiókjai 1917. dec. 31-ikéig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A harmadik Hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzügyi kedvező helyzete, az utóbbi hónapoknak a háborút eldöntő fényes győzelmei és ennek folytán annak kétségtelen és világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem győzelmes befejezésére szükséges kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja: biztosítékai annak, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzésének eredményében az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírásió ismételt fényes bizonyítást tevő közgazdasági ereje előreláthatólag még imponzánsabban fog megnyilvánulni, mint az első és második hadikölcsön alkalmával.

Nincsen jobb szájpoloszer

Ara: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

HIREK.

Halottak az élőkért.

A harc mezején diadalmasan előrenyomuló véreink érdekében kérelemmel fordulunk ismét áldozatkész közönségünkhöz.

A háború átforgálja a társadalom és az egyes ember életét. Így másképp örülünk, másképp gyászolunk, mint ahogy ezt tettük a béke boldog napjaiban.

Nemzeti, családi ünnepnapjainkon ma kerüljük a fényt, a pompát, hogy annál többet áldozunk szeretteinknek, akik miérettünk küzdenek, szenvednek, ha kell, életet áldoznak.

Gondolatunk, minden érzésünk feléjük fordul még a gyász napjaiban is. Közeleg a Halottak napja! Bizonyára kegyelettel áldozunk ezidén is a mi elhunyt kedveseinknek. Ám e kegyeletünk legyen bár a legmélyeségebb is, nem nyilatkozhat meg a gyász ragyogó és gazdag külsőségeiben. S ha a szokottnál kevesebb fény és pompa árad szét e nap estéjén a temetőkből, s ha az ily módon megtakarított fillérek és koronák sebesült katonáink istápolására jutnak, úgy bizonyára sohasem ünnepeltük meg oly mélyeséges kegyelettel a Halottak napját, mint ezidén.

Kérjük tehát ezúton mindazokat, akik kegyelettel keresik föl majd e napon szeretteiknek sírhantját, kerüljék a gyász minden külső megnyilvánulását, pompáját, ellenben ne feledkezzenek meg azokról az élő testvérekről, akik minden percben farkas-szemét néznek a halállal.

Koszorúmegváltás címén a sebesült katonák részére a legcsekélyebb adományt is hálás szívvel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. (Az adományok Kósch Árpád cég üzletében átadhatók.)

A Vöröskereszt-egylet eperjesi kórházának vezetősége ezúton kéri társadmunkat adakozásra. A 14 hónap óta folytonos működésben lévő kórház tartalékjai kimerültek. A társadalom legnemesebb feladata a szeretet e menedékházának fenntartása. Természetben való adományokat is szívesen fogad a vezetőség.

Harctéri híreink olvasóihoz, Lapunk mult számában felszólítást intéztünk Sárosvármegye és Eperjes város közönségéhez, melyben hőseink emlékművének felépítéséhez való hozzájárulását kértük. E célra lapunk kiadóhivatalában gyűjtőívet is nyitottunk. Ehelyütt arra kérjük harctéri híreink olvasóit, hogy fáradozásunk ellenértéke fejében néhány fillért dobjanak gyűjtőperselyünkbe. A szerkesztőség időt, munkát, kiadóhivatalunk pedig anyagot nem kimélve, tizennegyedik hónapja minden nap, néha kétszer is, plakatirozza a legújabb harctéri jelentéseket, illetve a hivatalos jelentéseket. Ellenértékül mit sem kérünk olvasóinktól, csak dobjanak néhány fillért, ki-ki vagyoni állapotához mérten, hogy az ily módon begyűlt összegből méltó emléket állíthassunk Eperjes város temetőjében nyugvó hőseinknek. A szerkesztőség.

Szinyei Merse István főispán — tekintettel a rekonstruáló nagy munkájával járó, minden idejét igénybe vevő elfoglaltságára — magánfeleket csak pénteken délelőtt 10—12 óra között fogad.

Sárosi vacsora. A sárosi művészi-sorsjáték nyeregytárgyainak ünnepélyes kiállítása alkalmából a nagybizottság elnöke *Berzeviczy Albert* s a sorsjáték-bizottság elnöke *Horváth Elemér* a kiállítás rendezőinek tiszteletére az Országos Kaszinóban október 16-án este vacsorát adott. Az első felköszöntőt *Berzeviczy* mondotta, melyben köszönetét tolmácsolta a bizottságnak munkálkodásáért. Az akciónak két felvonása van — úgy mond —: az egyik felhívás a művészekhez, a másik pedig felhívás a közönséghez. Ha a második csak félig úgy fog sikerülni, mint az első, akkor is oly eredményhez jutunk, amely Sáros népeinek felsegítségét hathatósan fogja támogatni. A művészek nevében *Jendrassik Jenő* köszönte meg az elnök elismerő szavait, majd *Róna József* szobrászművész köszöntötte fel *Berzeviczyt*, akinek a művészek oly sokat köszönnek s akinek kérését a legnagyobb örömmel teljesítették, hiszen ő mindig csak adott és sohasem kért. Ő és *Szmrecsányi Miklós*, a végrehajtó-bizottság elnöke, a művészek érdekeit mindenkor lelkes készséggel támogatták. A vacsorán, mely a késő éjjeli órákig elnyúlt, jelen voltak: *Szinyei Merse Pál*, *Szinyei Merse István*, *Róna József*, *Bruck Miksa*, *Baán Achilles*, *Dobay István*, *Fáby Géza*, *Görgey István*, *Horvay János*, *Jendrassik Jenő*, *Kézdí Kovács László*, báró *Kohner Adolf*, *Kónyi Húgó*, *Koós István*, *Lipthay Béla*, *Lesskó János*, *Petrovics Elek*, *Szlányi Lajos*, *Zala György* és *Zsembery István*.

Kitüntetések. Szeptember közepe táján, a nagy keletgaliciai harcok alkalmával kitüntetésben részesült a Kollégium egyik joghallgatója is, melyről most adunk számot. Ez a joghallgató *Bálint Dániel*, aki jelenleg a cs. és kir. 67. gyalogezrednél szolgál mint hadapród. Kitüntetése II. oszt. ezüst-érem. Nemcsak azért lehetünk reája büszkék, mert eperjesi és mert 67-es, hanem mert kitüntetését akkor nyerte, mikor *Vilmos* császár a legőszintébb elismerését fejezte ki a 67. gyalogezred előtt bátor magatartásáért. — Ugyancsak ez alkalmával részesült kitüntetésben — *signum laudis*ban — *Simkó Hugó* főhadnagy is, aki szintén eperjesi, aki szintén 67-es.

Nevelőnői teendővel való megbízás. A vall.- és közokt.-ü. miniszter az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetnél özv. *Lovrich Istvánné* elhalálzásával ellátatlanul maradt nevelőnői teendők végzésével, a szabályszerű illetmény mellett, *Babocsay Gizella* okl. tanítónőképző-int. tanárnőt bízta meg.

Köszönet. *Andréjkovics Mihályné* született *Zaborovszky Gizella* elhunytja alkalmából szóval és írásban kifejezett részvétért ezúton mond halás köszönetet a gyászoló családnak.

Tanítóképző-int. növendékek létszámának emelése. A tanítóképző-intézetek évfolyamainak növendékeire nézve a kötött létszám évfolyamonként annak idején harmincban lett megállapítva. Miután azonban a háború által előidézett rendkívüli körülmények következményeképpen a normális állapotok helyreálltával a tanítói személyzetnek az eddigénél nagyobb szükséglete fog előreláthatólag jelentkezni, ezért a vall.- és közokt.-ü. miniszter megengedte, hogy a felekezeti el. isk. tanítóképző-intézetek egyes évfolyamaiban az eddigi harmincas létszám harmincöt-re emeltesse, és az ellen sem támaszt észrevételt, hogy ezen létszámemelés már a folyó iskolai évben is megtörténhessék, amennyiben az érdekeltek legkésőbb folyó évi október hó végéig az illető intézetbe beiratkoznak.

Jegyezzünk a III-ik hadikölcsönre!

Világhírű Oberammergaui mintájára előszóval előadandó passió-előadások Eperjesen.

Kömley Károly Gyula, aki néhány év előtt létesítette Magyarországon a passió-előadásokat, városunkban időzik, hogy itt is bemutathassa a hatalmas Krisztus-tragédiát! Legnagyobb érdekessége az előadásoknak, hogy minden városban a helybeli társadalom úri műkedvelő köréből toborozza össze a szereplőket. Most legutóbb néhány nap előtt Kassán tartott az igazgató hét egymásutáni napon előadást. A kassai sajtó a legnagyobb elragadtatással írt az előadásról és annak szépségéről! Az előadás ottani védnökei dr. Fischer-Colbrie Ágost megyéspüspök, *Hadffy Imréné* altábornagyné és *Szalay László* nyug. főispán voltak. Az itteni előadások védnökének megnyerte az igazgató Fischer-Colbrie megyéspüspökön kívül még dr. *Novák István* püspököt, *Szinyei Merse István*, vármegyénk szeretett főispánját és *Zaborovszky Béla* pápai prelátest. A szereplők már együtt vannak és a próbákat az igazgató megkezdte a Rákóczi Kath. Körben. A hatalmas tragédia főszerepét minden városban egy fővárosi művész szokta kreálni Ezúttal úgy, mint Kassán, itt is *Bihari Ákos* a budapesti Vígszínház tragikus művésze fogja személyesíteni. Az előadások a színházban lesznek megtartva és a jövő héten már megkezdődnek. A darabban előforduló vallásos énekeket a zárda-főnökség jószágából a bennlakók énekkarának 30 tagja fogja előadni. A legszebb, a leggyönyörűbb tragédia lenne a Krisztus-tragédia, ha nem tudnók, hogy minden szavát az Élet előzte meg, minden szavát, minden mozzanatát már eljátszotta ezelőtt kétezer esztendővel az Élet színpadán a világtörténelem. Ha ezt a tragédiát tollal írták volna és nem vérrel, akkor is megdöbbentő lenne; ha ezt a tragédiát az Élet csak inspirálta és nem lejátszotta volna, akkor is a világirodalom leggyönyörűbb tragédiája lett volna. Így azonban nem a világirodalom legmeghatóbb tragédiája, hanem a világtörténelemé. Az igazgató eddig, Budapestről kiindulva, ahol 40 előadást tartott a legnagyobb városokban mutatta be a hatalmas Krisztus-tragédiát. A püspöki székhelyeken személyesen nézték végig az előadást a püspökök, és az igazgatót a legnagyobb elismerő okmányokkal tüntette ki *Csernoch János* hercegprímás, *Prohászka Ottokár*, *Glatzfelder Gyula*, gróf *Zichy Gyula*, *Pap Antal* és dr. *Fischer-Colbrie* megyéspüspökünk. Jegyek előre válthatók szerdától kezdve, mérsékelt színházi árak mellett *Kösch Árpád* könyvnyomdai cég papírüzletében. A jogos páholyok iránt csütörtök estéig lehet intézkedni. Bővebbet a színlapok fognak nyújtani. Az előadás jövedelmének 25%-a a helybeli Vöröskereszt javára fordítatik.

Fejedelmi adomány. *Lyka Miklós* gróf *Teleky Sándorné* (Szikra) útján 50.000 koronát adományozott egy elpusztult sárosi falu felépítési céljaira.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Kérelem. Az eperjesi ev. Kollégium jövő évi Értesítőjében meg akarja örökíteni azon volt tanítványainak nevét, akik a most folyó nagy világháborúban tényleges részt vettek. A tanári-kar megbízásából kérem tehát a nagyközönséget és volt tanítványainkat, legyenek szívesek velem közölni: a hadbavonult nevét, katonai rangját, csapattestét, beosztását, azt, hogy mióta teljesít katonai szolgálatot és milyen nagyobb ütközetben vett részt, valamint esetleges kitüntetésait. Ha elesett volna az illető, hol esett el, mikor s hol van eltemetve? Szilárd meggyőződésem, hogy a tanári-kar e nemes, kegyeletes eszméjét a nagyközönség is, volt tanítványaink is felkarolják és kérésünket teljesítik. Eperjes, 1915. okt. 18. Kiváló tisztelettel dr. *Wallentinyi Samu*, koll. főgimn. tanár.

FIGYELMEZTETÉS.

A m. kir. pénzügyminiszter úrnak 1915. évi 15,295. szám alatt kelt rendelete szerint fizetendő a lejárt váltókra: Eperjes, Kisszeben szab. kir város, továbbá a lemeszi, eperjesi, kisszebeni, héthársi járások területén 1915. évi december havában 50%, 1916. évi november havában 50% a felmerült kamatokkal együtt a váltó lejárat napja számának megfelelő napon.

Az eddig lejárt s nem rendezett váltóknak haladék nélküli rendezése s a netáni költségeknek megelőzése oly kiváló önérdék, hogy azt minden érdekeltnak figyelmebe ajánljuk.

Az Eperjesi Takarékpénztár.

Az ifjúságnak. Tudjuk azt, hogy az ifjúság könnyen hajlik az olyan dolgokra, melyek tilosak; az utóbbi időben, több helyről felhangzott azon panasz, hogy bár szigorúan meg van tiltva az ifjúság részére a mozik látogatása, mégis, ha tekintünk egy-egy mozilátogatásra, okvetlen találunk azokon diákokat. Valljuk be, nem a rosszasság az, ami a kis diákot a moziba vonzza, hanem az, hogy tiltva van! Ezen akar most *Orosz Dániel*, az «*Uránia*» agilis bérlője változtatni. Igen helyesen elhatározta, hogy minden héten *szerdán* olyan műsort fog bemutatni, amelyek kizárólag hasznos és mulattató képekből lesznek összeállítva; sőt, hogy ezen előadásokat szegényebb sorsú diákok is látogathassák, a bérlő arra határozta el magát, hogy a szerdai napokon 5 és 7 órakor tartandó előadásokra minden hely 30 fillérben lesz megállapítva, az esti előadások azonban már rendes helyárak mellett lesznek megtartva. Csak azért, mert — nagyon helyesen — kilenc órakor már a diáknak nincsen keresnivalója az utcán, sem a moziban. Ezenkívül minden olyan film, amelyet az ifjúság is megtekinthet, a színlapon jelezve lesz. Mindenesetre csak elismerésre és pártolásra méltó gondolat ez, amely nem új keretű, mert Németországban ez már évek óta így van. Ezután tehát már a diák is nyíltan mehet moziba, mert amint tudomásunkra jutott, az ifjúságnak szánt filmek előzőleg az illetékes tényezőknél lesznek bemutatva.

«Szól a trombita.» E cím alatt jelent meg *Bárd F.* és *Testv.* budapesti zeneműkiadónál *Révfy Géza*, az ismert temesvári dalköltő 20 háborús nótája. (Szól a trombita, Uzsoki szorosban, Tábort dal, Katona-nóta, Öreg népfölkelők nótája, Idegen országban stb.) E hangulatos, színmagyar, ötletes, szép dalok méltán sorakoznak Révfynek már korábban elterjedt dalaihoz s gyors elterjedésre számíthatnak.

Gyermeknap gyűjtés. Özvegy *Kubányi* Lajosné héthársi el. isk. igazg.-tanítónő a vezetése alatt levő iskolában és óvodában az Országos Gyermekvédő Liga javára rendezett gyermeknap gyűjtés eredményeként 22 kor. 70 fill.-t küldött be a megyei kir. tanfelügyelőséghez. Az összeget a kir. tanfelügyelőség az említett Ligához továbbította.

Az Urániában szombaton és vasárnap az idény első *Henny Porten*-filmje, az «*Alexandra*» c. négyfelvonásos aktuális dráma kerül bemutatásra. A fenti két nap külön érdekessége még az a fellépés is, amelyben a harc-téren jobbkarját veszített *Szalay Antal*, a kiváló fiatal színész is részt vesz. Ismerjük őt jól, hiszen az Eperjesen működő színtársulatnak egyik kedveltje volt, és most, mikor csakonán tér vissza körünkbe, részesítsük őt olyan ünnepeltetésben, amilyenben részesülhet egy magyar hős, egy színész, akinek már csak így tudunk tapsokat juttatni. — A helyárak nem lesznek felemelve.

A vakok kérése zete arra kéri a tisztelőknek a multévi bármiféle termés beszerzését nem óhajtja, úgy kegyelmeztetni.

Az Első Magyar

a háború életbiztosítási pótdíj fizetése

Ez a kedvezmény csak a fölkelőkre vonatkozik

Felvilágosítsa

az eperjesi főügynök

Aki az Urániában csak elragadtatással tekint a közönséges, elkopott filmekre, olyanok, melyek teljes figyelmét és kielégítik a kiváló filmek fognak estét akar szerezni magának nézze meg ezen előadást

Adományok.

fiókegylet javára a következők folytak be f. hó 1. Tauth Viktor 25 kor. Lenke 1 doboz cigarett (Nagysáros) 3 zsák buq alma, Sósújfalu közönségét hálás köszönet

Hevesvármegye

megye törvényhatóság. Sárosvármegye egyik tését biztosítsa. Hevesvármegye közönségének moziját. Nem keveset gyűlt egybe Sárosvármegye építésére, melynek tervei is fel akarja építeni. A napokban érkezik Eperjes főispán vezetésével Hevesvármegye tagjai Majzik Viktor kir. tanácsos, államépítő kir. tanfelügyelő. A bíróság az elpusztult vidéket

Esküvő. Ha

nem igen hinnők el, valóban mutatja, az álom. Páter Margit kórházban, mert a szülő Gróf Vilmos pedig hol gyógyulást keres Gróf Vilmos feleségük az evang. templom kórházban nagyon igazi önfeláldozó, fáradt ápolónő volt. A kórház szeretetének abban a jövőjén a templomban

Nyilvános ny

által sújtott sárosvármegyei adományoztak:

Tapolykomlós kórház Kelembéri kör kórház Kiskökény közönség Dr. Rosenberg

Az eddig kimut

A vakok kérése. A Vakok Eperjesi Intézete arra kéri a tisztelt nagyközönséget, ha talán valakinek a multévi termésből bab, borsó vagy bárminő termés maradt volna fenn, melynek az ideai termés beszerzése után már hasznát venni nem óhajtja, úgy kegyeskedjék azt az intézetnek juttatni.

Az Első Magyar Ált. Biztosító-Társaság

a háború veszélyére is köt
életbiztosításokat, minden
pótdíj fizetése nélkül. ::

Ez a kedvezmény csakis a 36—50-éves nép-
főkelőkre vonatkozik. ::

Felvilágosítást nyújt:
az eperjesi főügynökség: Holénia Béla, Fő-u. 71.

Aki az Uránia-mozgó képeit látja, csak elragadtatással beszélhet azokról mert, nem közönséges, elkopott filmek kerülnek sorra, hanem olyanok, melyek teljesen lebilincselik a közönség figyelmét és kielégítik igényeit. Ezen hét folyamán kiváló filmek fognak sorakerülni; aki élvezetes estét akar szerezni magának, az — hacsak teheti — nézze meg ezen előadásokat.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő nemesszívű adományok folytak be f. hó 15—22-ikéig: Kézpénzben: Tauth Viktor 25 kor. Természetben: Zsembery Lenke 1 doboz cigaretta és tépés, Bielek Zoltánné (Nagysáros) 3 zsák burgonya, Bánó Aladárné 3 q alma, Sósújfalu község 7 zsák burgonya, amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Hevesvármegye Sárosért. Hevesvármegye törvényhatósága mozgalmat indított hogy Sárosvármegye egyik elpusztult falvának felépítését biztosítsa. Hevesvármegye áldozatkész, hazafias közönségének mozgalmá gyönyörű eredményel járt. Nem kevesebb, mint 100.000 korona gyűlt egybe Sárosvármegye egyik falujának felépítésére, melynek templomát, iskoláját és óvóját is fel akarja építeni. A hely megválasztása végett e napokban érkezik Eperjesre gr. Keglevich Gyula főispán vezetésével Hevesvármegye küldöttsége, melynek tagjai Majzik Viktor alispán, Légman Imre kir. tanácsos, államépítészeti főnök és Alpáry Lajos kir. tanfelügyelő. A bizottság főispánunkkal megy ki az elpusztult vidékre.

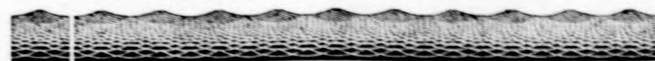
Esküvő. Ha novellákban olvasnók, akkor nem igen hinnők el, de mert az élet regényes valónak mutatja, azt mondjuk: «Szép, mint az álom.» Páter Margit ápolónő volt a katonai kórházban, mert a szíve a betegek felé húzta... Gráf Vilmos pedig katona volt, mikor odakerült, hol gyógyulást kerest... Páter Margit ma már Gráf Vilmos felesége. Vasárnap volt az esküvőjük az evang. templomban. Páter Margitot a kórházban nagyon szerette mindenki, mert egy igazi önfeláldozó, fáradságot nem ismerő önkéntes ápolónő volt. A kórház vezetősége az iránta való szeretetének abban adott kifejezést, hogy esküvőjén a templomban testületileg jelent meg.

Nyilvános nyugtázás. Az orosz betörés által sújtott sárosvármegyei lakosok javára adományoztak:

Tapolykomlós község gyűjtése .	30 kor.,
Kelembéri kör községei	42 »
Kiskökény község	12 »
Dr. Rosenberg Mór, Eperjes . .	600 »
Összesen .	684 kor.
Az eddig kimutatott gyűjtés . .	90.014.12.
Összesen .	90,698.12

Szerencsétlenség. Nardelotto Lajos, lapunk kiadói könyvnyomdájának egyik gépmestere a napokban munkaközben szerencsétlenül járt. A működésben volt gépen akart valamit igazítani, mikor a gép jobb kezefejét széttronsolta. A városi kórházban ápolják.

Talált és elveszett tárgyak. Egy orosz ezüstpénzből készült női karéket talált Jarzsemszky Károly rendőrőrmester. Tulajdonosa átveheti a rkapitányságnál. — Klinga Sándorné kereskedőnő, ungvári lakosnő Eperjesen a sétányon a lócán elfelejtett egy értékes fekete botot. Azt Freibergné megtalálta, de egy ismeretlen úriember elvitte tőle. Ennek folytán felhívatik az illető egyént, hogy az elveszett tárgyat a rendőrhatalóságnál mielőbb adja át, mert különben jogtalan elcsajátítás vétsége miatt felelősségre fog vonatni, illetve megbüntettetni. — Steinlauf Henrik udvarában egy új satut találtak zsákba téve; tulajdonosa jelentkezék.

Sárosvármegyei Takarékpénztár

Részvénytársaság □ Eperjes

a harmadik

6%-os nemzeti hadikölcsön

hivatalos aláírási helye.

Jegyzéseket elfogadunk
november hó 17-ikéig.

Aláírási ár: október 30-ig . . . K 97.10,
október 31-től november 17-ig K 97.40.

A jegyzések megkönnyíté-
tésére magas kölcsönöket
nyújtunk 5%-os kamattal
:: mellett. ::

Hadikölcsönt jegyezni mindnyá-
junk hazafias kötelessége!

**Katonai sírok kataszteri nyilván-
tartása.** A hadtápfőparancsnokság elrendelte a háború folyamán eltemetett katonák sírjainak külön kataszterbe való nyilvántartásbavételét. Minden temetési helyről külön ívet kell vezetni, melyeket az igazoló lapok adatainak alapján megfelelően kell kiegészíteni. A szövetségesek avagy az ellenség katonáinak sírjait éppen olyan gondnal kell ápolnunk, mint saját katonáink sírját.

Szerencsétlenség. Ocskovics Gusztáv, eperjesi születésű 12-éves fiú okt. 18-ikán a volt katonai gyakorlóterén a löszraktár közelében bombarészletből való hosszúkás csövet, töltényeket talált (maradványai az emlékezetes június 22-iki szerencsétlenségnek), melyeket otthon kíváncsiságból rászaporozni kezdett. Az egyik dinamit-töltény fellobbant, mely a fiú fejét, balszemét és kezét súlyosan megsértette. A fiút most a városi kórházban gyógykezelik.

Az Eperjesi Takarékpénztárnál következő jegyzések történtek a III-ik hadikölcsönre okt. 18—22-ig: 15.000 kor.: Bornemisza Lajos Krivány. — 12.000 kor.: Nándor V. J. Eperjes. 10.000 kor.: gróf Wengerszky Hugoné Alsósebes. 6700 kor.: báró Ghillány Imre Budapest. — 5000 koronával: Meliorisz Miklós, Tardy József, dr. Mosánszky Titusz, dr. Baumöhl Zsigmond, Stahúr János Eperjes, Weisz Ignác Alsósebes, ifj. Nyakad János Sebessalgó, Friedman Ilonka Felsősebes. 4200 kor.: özv. Hámon Józsefné Tótsóvár. — 4000 koronával: Bezchleba Ferencné, Zachora András, Freiburger Salamon, özv. Freiburger Józsefné Eperjes. — 2400 kor.: Margonyai ág. h. ev. egyház — 2200 kor.: Podlipa János Zsebefalva. — 2100 kor.: Szedliczei áll. el. iskolai alap. 2000 koronával: ifj. Farkas Lajos, Farkas Lajos, Potás József Eperjes, Onduv György és neje Mocsármány, Lútoeska Dániel Eperjes, Koszcelnik János Kissáros, Jurassek János Sebessalgó, Grösz Jakab Radács, Pankúch Gusztáv és neje, Meliorisz József, Kanyuch György, Urbán Miklós, Rákosi Ernő Eperjes, dr. Juhász Jánosné Székesfehérvár, Ivanczky János Sösgyűlvész, Gyuricza Mihály Hámor. — 1650 kor.: Frimmer Zich Anna Nádó. 1500 koronával: Orosz Erzsébet Eperjes, Rojkovich Antal Bátorhegy, Ivanczky Mihály Sösgyűlvész. 1200 koronával: Lajosy Gyuláné, dr. Kreiner Károlyné Eperjes. — 1100 kor.: Martényi Ferenc Eperjes, Benya-Sztraka Anna Turina. — 1050 kor.: Dorkó György Kende. — 1000 koronával: Berthold Werner szd. Eperjes, Friedrich Kató, Friedrich Magda Losonc, özv. Fekete-Hoffbauer Izabella, Eperjes városi és vidéki ev. egyház, Badjura Lajosné, Reisinger Ida, Engel Mórné, Papp Ferencné, Farkas Lajosné, özv. Tóth Viktorné Eperjes, Sitar József Nagyszilva, Schwarz Mózes Lemes, Slobodnyik János Alsósebes, Baran Mária Delnekakastalva Szucska József Kiskörösfő, Koszcelnik István Kissáros, ifj. Hovanyecz György Terjékfalva, Wolf Saul Ásgút, Zsidzik Mária, Voloszinovits Vladimir Eperjes. — 800 koronával: Stalmach András Eperjes, Gdovin Anna Zsegnye, Ulicsni András Kende. — 700 koronával: Vadász Ernő Alsósebes, Smelovszky András Terjékfalva. 600 kor.: Guttman Emil Sebeskellemes. — 500 kor.: Répássy Aurél szd., Linkesch Károly Eperjes, Szuder János Enyiczke, Andrejkovics András Finta, dr. Balpatak Imre, Bereczky Viktor Eperjes. 300 koronával: Péhm Oszkár szd., Potas János és neje, Sátán Károly Eperjes, id. Fristik János Harság. — 200 kor.: Klobusiczky Béla Eperjes, Dániel János Somostújfalu, Potas Irén és Anna Eperjes, Szeman Barbara, Szeman Anna Felsősebes, Stalmach András Eperjes, Kocserha-Halász Anna Ábrány, Manyik Erzsébet Zsebefalva. — 100 koronával: Kussinszky József Eperjes, Bombik Borbála Mocsármány. 93 tételben össz. 185.800 korona.

Orosz hadifoglyokkal való levelezés.

Mind sűrűbben hangzanak el a panaszok, hogy az Oroszországban hadifogságban levő katonáink nem kapják meg a hozzátartozóik által küldött levelezéseket. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ennek okát elsősorban a levelezések nagy mennyiségében és a közlemények túlhosszú voltában kell keresni. A közönség tehát csak úgy biztosíthatja a levelezések célhozjutását, ha az orosz cenzura munkájának megkönnyítése érdekében kéthetenként legfeljebb csak egyszer vagy ennél is ritkábban ír, akkor is nem levelet, hanem csak levelezőlapot küld és arra csak néhány sor családi és magánvontakozású közleményt ír. A levelezés céljára célszerű kizárólag a hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatal által Vöröskereszt-jelvényvel kibocsátott és megfelelő előnyomással ellátott levelezőlapokat használni, melyek a legtöbb postahivatalban is árusíthatnak. A közleményben kerülendő a közállapotokra és a háborúra vonatkozó minden hír. Különösen sokat árt az ügynek, hogy egyesek burkolton

akarnak hírt adni a hadisikerekről, ami az orosz cenzorokat bizalmatlanokká teszi a többi ártalmatlan küldeménynel szemben is. Ajánlatos a levelezésnél a német vagy francia nyelvet használni, mert más nyelvekre Oroszországban kevés a cenzor s így ezek a levelezések soká elhevernek s esetleg célhoz nem jutnak. A falvak intelligenciájára hárul a hazafias feladat, hogy ily levelezéseknek német vagy francia nyelven való megírásánál a nyelvismerettel nem bírók segítségére legyenek. Különös súlyt kell helyezni a címnek megírására. Ennél használjuk szintén lehetőleg a francia vagy német nyelvet, de a német címet is latin betűkkel írjuk. A címben okvetlen benne legyen annak jelzése, hogy címzett hadifogoly, mert más egyének leveleit az ellenséges külföldre nem továbbítják. Ezért tehát a címbe a «prisonnier de guerre» vagy «Kriegsgefangener» jelzést hozzátenni el ne mulasszák. Sok függ a rendeltetési hely nevének helyes kiírásától is. Ha e tekintetben kételyeik vannak, forduljanak a postahivatalhoz vagy a hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatalhoz (Budapest, IX., Üllői-út 1.), mely utóbbi hivatal a cyrilbetűkkel írt vagy egyébként kevésbé olvashatóan címek megállapításában is a hozzáfordulóknak rendelkezésére áll.

Emlékművet hőseinknek! Lapunk szerkesztősége által indított mozgalom folytán hőseink síremlékére a következő újabb adományok érkeztek hozzánk:

Vernóczy Ferenc	K.	2—
Berzeviczy Emma	«	1—
A 107. sz. gyűjtőívén:		
K. J.	«	1—
Olvashatatlan aláírás	«	1—
„	«	1—
T. M.	«	—50
B. B.	«	—60
Sch. Gy.	«	—60
dr. Mihálovits Ottó	«	1—
Fay	«	1—
Dobay Béla	«	2—
Czigerh F.	«	1—
id. Berzeviczy Béla	«	10—
Hellinger Bernát, Kassa	«	2—
Földes Zoltán	«	2—
Eperjesi Bankegyelet	«	10—
Schönwiesner János	«	2—
Goldberger Henrik	«	5—
Köszeghy Józsefné	«	5—
özv. Kósch Árpádné	«	5—
özv. Kósch Arturné	«	5—
Tauth Viktor	«	5—
Fränkel Lajosné	«	4—
özv. Semsey Adolfné	«	3—
özv. Tomka Ágostné	«	5—
Renvers Ferencné	«	5—
Renvers István	«	2—
özv. Radvány Kálmánné	«	2—
Putschalko Marianne	«	3—
Kun Sándor	«	5—
Gyűjtőperselyünkben okt. 22-ikéig	«	7:65
Összesen	K.	100:35
Eddigi gyűjtésünk eredménye	«	231:82
Főösszeg	K.	332:17

Az adakozók fogadják hálás köszönetünket.

A becsület, kötelesség és józan ész parancsolja, hogy jegyezzünk hadikölcsönt!

Legjobb eredményt

□□□ érünk el, ha □□□ az EPERJESI LAPOKban □□□□ hirdetünk! □□□□

□□ Az idény első □□

HENNY PORTEN-filmje

az
ALEXANDRA

aktuális dráma 4 felvonásban.

Bemutatja szombaton és vasárnap

az
URÁNIA.

A fenti két nap külön érdekessége még az a fellépés is, amelyben a harctéren jobbkarját veszített **SZALAY ANTAL**, a kiváló fiatal színész is részt vesz. Ismerjük őt jól, hiszen az Eperjesen működő színtársulatnak egyik kedveltje volt, és most, mikor csokán tér vissza körünkbe, részesítsük őt olyan ünnepeltetésben, amelyben részesülhet egy magyar hős, egy színész, akinek már csak így tudunk tapsokat juttatni.

A helyárák nem lesznek felemelve.

A kassai kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a német birodalmi kormány összefrja mindazokat a követeléseket, amelyek Németország, Magyarország vagy Ausztria területein lakó kereskedők és iparosok részéről megszállott orosz-nyelvi területek kereskedelmi és ipari érdekelttségével szemben állanak fenn. Egyelőre nincs ugyan megállapítva, hogy ezek a követelések milyen módon és az összegeknek hányadrésze lesz kielégíthető, azonban az érdeklődőknek hasznára válik, hogy követeléseiket a berlini Reichentschädigungskommission-nál (Berlin, Maurerstrasse 53) bejelentésük. Valószínű ugyanis, hogy ezek a követelések a zár alá helyezett javak értékesítése útján legalább részben kielégíthetők fognak. A bejelentés szigorúan betartandó formákhoz van kötve, melyre nézve a kassai kereskedelmi és iparkamara ad az érdeklődőknek felvilágosítást.

Steckenpferd-liliomtejszappan
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe
Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb.
Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

TANÜGY.

Tanítói jubileum. Vármegyénk egyik legöregebb igazgató-tanítója, **Gajdos János** érte el okt. 24-ikén tanítói működésének 40-ik évfordulóját. Az iglói tanítóképzőben oklevelének megszerzésével 1875. okt. 24-ikén került Palonczára az akkori ottani róm. kath. el. iskolához, melynél való sikeres működését igazolja az is, hogy ez iskolának 1904-ik évben történt államosításával a három-tanerőssé fejlesztett iskolának ő lett az igazgatója. Az ő igazgatói működése idejére esik az iskolának óvodával való kiegészítése is. A honi kultúra javára kifejtett áldásos működéséért és buzgalmaért az Eperjesi Széchenyikörtől kétszer is kapott elismerő-oklevelet és jutalomdíjat, s hosszú négy évtizedes fáradhatlan munka mellett még most is fiatalos hévvel és lelkesedéssel szolgálja életpályáját. Vármegyénk kir. tanfelügyelője a nagybuzgalmú kulturmunkást jelen 40-éves tanítói jubileuma alkalmából a következő szövegű elismerő-irattal tüntette ki: „Tekintetes Gajdos János áll. el. isk. igazgató-tanító úrnak, Paloncza. Tudomásom van róla, hogy Igazgató úr folyó hó 24-ikén tölti be tanítói működésének 40-ik évét. Jól ismerem az Igazgató úrnak a hazai kultúra és általában a vallás-erkölcsös népnevelés és oktatás körüli tevékenységét és azon lelkesedést, mellyel úgy az iskolában, mint az iskolán kívül, továbbá a tanítóegyesületben és a tanügyiadalom terén, mint tetőtől-talpig igaz és hivatása magaslatán álló népnevelő, hivatásának méltó módon megfelelni igyekezett. De mégis kétségtelen, hogy legtöbb mozzanat, ragaszkodás szeretett községéhez fűzi, hol serény tanítói működése mellett a község iskolai ügyének előbbrevitele érdekében is sikerrel tevékenykedett közre, hogy az iskola államosításával, mint az iskola igazgatója a falusi népe művelődését annál nagyobb lelkesedéssel vihesse előbbre. Midőn mindezen sikereihez Igazgató úrnak most, mikor 40-éves tanói jubileumát ünnepli, őszintén gratulálok és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr nevében is fáradhatlan és eredményes működéséért elismerésemet fejezem ki, egyben kívánom, hogy eddigi fiatalos heve és lelkesedése ezután se lankadjon, hogy szeretett hivatásának még továbbra is sikerrel élhessen. — Szívvelyes üdvözlettel Eperjes, 1915. évi október hó 8-ikán, Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.”

Gondnoksági elnökségről való lemondás. Palyó Mihály magyarkapronczai róm. kath. lelkész eddigi lelkipásztori működése köré-

1915. október
ből a püspök sz
püspöki udvarba
dése helyén az á
gondnoksági elnö
lemondása alkalm
felügyelője, a kö
mozdítása érdeké
ségeért, a vallás
nevében hálás kö

Tanítók ö
Szabó István or
ősi vetőmag-kio
60 fill.- gyűjtőt, r
szítve, a hadban
és árvái alapja ja
hez küldötte be. E
hez hasonló célra

Vasúti
Érvényes 1915
Kassa-

Kassa	
Hernádtihany	
Hernádszentiván	
Terebő	
Abos	
Abos	
Eperjes	
Eperjes	
Nagysáros	
Kisszeben	
Héthárs	
Héthárs	
Pusztamező	
Orló	
Neusandecz	

Orló-E

Orló	ind.
Pusztamező	ind.
Héthárs	érk.
Héthárs	ind.
Kisszeben	„
Nagysáros	„
Eperjes	érk.
Eperjes	ind.
Abos	érk.
Abos	ind.
Terebő	„
H.-Szentistv.	„
Hernádtih.	„
Kassa	érk.
Budapest	érk.
Zsolna	érk.
Zsolna	ind.
Bécs	érk.

A vastag számmal ny
A Kassáról este 6
éjjel 5 ó. 35 p.-kor ind
előmutatása ellenében

Eper

Eperjes	
Sebeskelte mes	
Alsósebes	
Kapi	
Fulyán	
Töltszék	
Deméte	
Magyarraszlavicza	
Oszikó	
Hertnek	
Kolossó	
Bártfa	

Bárt

Bártfa	
Kolossó	
Hertnek	
Oszikó	
Magyarraszlavicza	
Deméte	
Töltszék	
Fulyán	
Kapi	
Alsósebes	
Sebeskellemes	
Eperjes	

ből a püspök személyes szolgálatára a kassai püspöki udvarba hivatván be, az eddigi működése helyén az áll. el. iskolánál és óvodánál viselt gondnoksági elnöki tisztségéről lemondott. Ezen lemondása alkalmából neki vármegyénk kir. tanfelügyelője, a község népoktatásügyének előmozdítása érdekében kifejtett hatékony tevékenységéért, a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében hálás köszönetét nyilváníttotta.

Tanítók özvegyei és árvái javára.
Szabó István orkutai áll. elemi isk. tanító az őszi vetőmag-kiosztásnál gyűjtőv nélkül 38 kor. 60 fill.-gyűjtött, mely összeget 40 kor.-ra kiegészítve, a hadban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái alapja javára a vm. kir. tanfelügyelőséghez küldötte be. Beérkezett a kir. tanfelügyelőséghez hasonló célra Eihun János poprádökrösi áll. el.

isk. tanítótól 5 kor. és özv. *Ladomérskyné* Debrő Margit girálti áll. elemi isk. tanítónőtől havi adománykép 5 kor. Az összeget a kir. tanfelügyelőség, megfelelő felhasználása és nyilvántartása végett, a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

«Nemzeti Kultura» címen az Állami Tanítók Országos Egyesülete lapot indított. Ezen lap útján kíván élénk és állandó összeköttetést fentartani tagjaival s ápolni és fejleszteni azt a közszellemet, mely az állami tanítóikar szellemi forrásából táplálkozik s szolgálati viszonyainak és kötelességeinek helyes felismerése és teljesítése által a kart a magyar nemzeti kultura becsült munkásaivá avatja mindenekelőtt. Megindult tehát az állami tanítóságnak a hivatalos lapja, mely szószólója kíván lenni méltányos

és jogos kívánalmainak, természetesen nem méltatlan eszközökkel, hanem a komoly és tárgyilagos érvekkel és szavakkal. Kétségtelen azonban, hogy a legfőbb törekvése leend a lapnak, hogy a magyar kultura művelésével és fejlesztésével a hazai népoktatásügyünknek minél nagyobb szolgálatot tehessen. A lap hetenkint egyszer jelenik meg, és pedig szombaton. Előfizetési ára iskoláknak egész évre 16, a kultura munkásainak 10 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. alatt van. A lap főszerkesztője dr. *Vargóczy* János, az áll. tanítói országos egyesület elnöke, kassai áll. el. iskolai igazgató.

Felelős szerkesztő : Kiadótulajdonosok :
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi október hó 1-jétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	r.	4 ³⁰	d.	12 ⁴⁰	e.	6 ³⁹
Hernádtihany	"	"	"	"	12 ⁴⁹	"	"
Hernádszentistván	"	"	4 ¹⁶	"	12 ⁵⁹	"	"
Terebő	"	"	"	"	1 ⁰⁸	"	"
Abos	érk.	"	4 ⁵⁷	"	1 ¹³	"	7 ²⁰
Abos	ind.	"	4 ⁵²	"	1 ¹⁵	"	8 ⁰⁵
Eperjes	érk.	"	5 ³⁰	"	1 ⁴⁰	"	8 ⁵³
Eperjes	ind.	"	6 ¹⁵	"	2 ²⁰	"	9 ⁵¹
Nagysáros	"	"	6 ³⁶	"	2 ³⁴	"	10 ³⁰
Kisszeben	"	"	7 ⁰⁵	"	2 ⁵⁴	"	11 ¹⁰
Héthárs	érk.	"	7 ²⁸	"	3 ²⁶	"	11 ⁴⁴
Héthárs	ind.	"	7 ⁴¹	"	3 ²⁹	"	11 ⁵²
Pusztamező	"	"	8 ⁰⁶	"	3 ⁵³	"	12 ³⁸
Orló	érk.	"	8 ²³	"	4 ¹⁰	"	1 ⁰⁴
Neusandecz	"	"	"	"	8 ⁴⁶	"	6 ²²

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	r.	"	e.	5 ³⁵	du.	1 ³⁵	e.	7 ⁵⁰
Pusztamező	"	"	"	"	5 ⁵⁷	"	1 ⁵⁵	"	8 ¹¹
Héthárs	érk.	"	"	"	6 ²²	"	2 ²⁰	"	8 ³⁶
Héthárs	ind.	"	"	"	6 ³⁰	"	2 ²³	"	8 ⁴⁷
Kisszeben	"	"	"	"	6 ⁵⁷	"	2 ³⁵	"	9 ¹⁵
Nagysáros	"	"	"	"	7 ³⁸	"	3 ¹⁹	"	9 ³⁸
Eperjes	érk.	"	"	"	7 ⁴⁵	"	3 ³⁵	"	9 ⁵⁰
Eperjes	ind.	"	"	"	6 ²⁰	"	8 ³⁴	"	10 ²⁵
Abos	érk.	"	"	"	6 ⁴⁶	"	9 ³⁰	"	10 ⁵¹
Abos	ind.	"	"	"	7 ¹⁶	"	9 ⁴¹	"	10 ⁵³
Terebő	"	"	"	"	7 ²²	"	"	"	11 ²¹
H.-Szentistv.	"	"	"	"	7 ³⁰	de.	10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtih.	"	"	"	"	7 ³⁶	"	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	"	"	"	7 ⁴⁰	"	10 ²⁰	"	11 ⁴⁰
Budapest	érk.	du.	2 ²⁰	e.	8 ⁵⁰	e.	10 ⁴⁰	r.	8 ¹⁵
Zsolna	érk.	e.	6 ¹⁰	e.	6 ¹⁰	e.	5 ²⁴	d.	12 ⁰²
Zsolna	ind.	e.	9 ²⁷	r.	9 ²⁷	r.	6 ⁵³	du.	12 ²⁷
Bécs	érk.	r.	7 ⁵⁰	r.	7 ⁵⁰	du.	5 ⁴⁰	e.	6 ²⁰

A vastag számmal nyomtatott óraszám gyorsvonatot jelent.

A Kassáról este 6 ó. 39 p.-kor induló és az Orlóról éjjel 5 ó. 35 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	r.	5 ⁴⁰	d.	u.	1 ⁵⁰	e.	9 ⁰⁵
Sebeskellé mes	"	"	5 ⁵⁰	"	"	1 ⁵⁹	"	9 ¹⁵
Alsósebes	"	"	5 ⁵⁷	"	"	2 ⁰⁵	"	9 ²¹
Kapi	"	"	6 ⁰⁸	"	"	2 ¹⁵	"	9 ³³
Fulyán	"	"	6 ¹²	"	"	2 ²⁰	"	9 ³⁷
Töltszék	"	"	6 ²⁰	"	"	2 ²⁷	"	9 ⁴⁵
Deméte	"	"	6 ²⁴	"	"	2 ³⁰	"	9 ⁴⁹
Magyarraszlavicza	"	"	6 ⁴⁷	"	"	2 ⁵¹	"	10 ⁰⁷
Oszikó	"	"	6 ⁵⁷	"	"	2 ⁵⁸	"	10 ¹⁴
Hertnek	"	"	7 ²⁰	"	"	3 ¹⁸	"	10 ³⁸
Kolossó	"	"	7 ³⁹	"	"	3 ²⁹	"	10 ⁴⁴
Bártfa	érk.	"	7 ⁵⁰	"	"	3 ⁴⁰	"	10 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r.	5 ⁴⁵	d.	u.	1 ⁵⁰	e.	6 ³⁵
Kolossó	"	"	5 ⁵⁷	"	"	2 ⁰²	"	6 ⁴⁷
Hertnek	"	"	6 ¹⁵	"	"	2 ¹⁹	"	7 ¹⁹
Oszikó	"	"	6 ²⁹	"	"	2 ³³	"	7 ³³
Magyarraszlavicza	"	"	6 ³⁸	"	"	2 ⁴⁴	"	7 ³⁶
Deméte	"	"	6 ⁵²	"	"	2 ⁵⁸	"	8 ¹⁰
Töltszék	"	"	6 ⁵⁶	"	"	3 ⁰²	"	8 ¹⁴
Fulyán	"	"	7 ⁰³	"	"	3 ⁰⁸	"	8 ²¹
Kapi	"	"	7 ⁰⁸	"	"	3 ¹⁴	"	8 ²⁴
Alsósebes	"	"	7 ¹⁸	"	"	3 ²⁴	"	8 ³⁴
Sebeskellemes	"	"	7 ²⁵	"	"	3 ³¹	"	8 ⁵¹
Eperjes	érk.	"	7 ³⁴	"	"	3 ⁴⁰	"	9 ⁰⁰

A ROVÁS

című rovatot olvassa el naponként a Budapesten megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. A háborús helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bő hírrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész.

Egyes példány ára 12 fillér. Kapható minden ujságelárúsnál.

Pénzt és munkát takarít meg, ha

hirlapjait

KÖSCH ÁRPÁD papírüzletében fizeti elő!

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Szállítási iroda Kovács-utca 14. :: Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbelle „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modeldarstellungen, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.— Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

- „Wiener Kinder-Mode“
- „Für die Kinderstube“
- „Für ältere und stärkere Damen“
- „Für Haus und Küche“
- „Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloso Passen. — Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzustellungsliste eingetragen

Árverési hirdetmény.

AZ EPERJESI BANKEGYLET

részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálogosított és f. évi január hó 31-ig bezárólag lejárt ékszer- és egyéb tárgyakból álló kézizálogok ::

1915. évi november hó 8-ikán

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők. Rendezések az árverés napján el nem fogadtnak.

Eperjes, 1915. szeptember 10. :: Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

